T003 A HÀM III 91-Kinh Chu Na Vấn Kiến

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

91. KINH CHU-NA VAÁN KIEÁN1

Toâi nghe nhö vaày: Moät thôøi Ñöùc Phaät du hoùa taïi Caâu-xaù-di, trong vöôøn Cuø-sö-la2. Baáy giôø Toân giaû Ñaïi Chu-na vaøo luùc xeá, töø choã tónh toïa ñöùng daäy, ñi ñeán choã Phaät, ñaûnh leã döôùi chaân Phaät, roài ngoài xuoáng moät beân, baïch raèng: “Baïch Theá Toân, trong ñôøi, caùc kieán chaáp phaùt sanh vaø phaùt sanh, töùc caùc chuû tröông coù thaàn ngaõ, coù chuùng sanh, coù nhaân, coù thoï, coù maïng, coù theá gian3. Baïch Theá Toân, bieát nhö theá naøo, thaáy nhö theá naøo ñeå caùc kieán chaáp naøy ñöôïc tieâu dieät, ñöôïc xaû ly vaø khieán cho caùc taø kieán khaùc khoâng tieáp dieãn, khoâng bò chaáp thuû?” Baáy giôø Theá Toân noùi raèng: “Chu-na, trong ñôøi, caùc kieán chaáp phaùt sanh vaø phaùt sanh, töùc caùc chuû tröông coù thaàn ngaõ, coù chuùng sanh, coù nhaân, coù thoï, coù maïng, coù theá gian. Chu-na, neáu muoán caùc phaùp dieät taän khoâng dö, thì phaûi bieát nhö vaäy, thaáy nhö vaäy môùi coù theå khieán cho caùc kieán chaáp naøy ñöôïc tieâu dieät, ñöôïc xaû ly vaø khieán cho caùc kieán chaáp khaùc khoâng tieáp dieãn, khoâng bò chaáp, haõy hoïc phaùp tieäm giaûm4. “Chu-na, trong Thaùnh phaùp luaät, theá naøo laø tieäm giaûm? Tyø-kheo ly duïc, ly aùc baát thieän, cho ñeán chöùng ñaéc Töù thieàn, thaønh töïu an truï, vò aáy nghó nhö vaày: ‘Ta ñaõ thöïc haønh söï tieäm giaûm’. Naøy Chu-na, trong Thaùnh phaùp luaät khoâng phaûi chæ coù söï tieäm giaûm naøy5. “Coù boán taêng thöôïng taâm, hieän phaùp laïc truù6, haønh giaû töø ñoù xuaát roài laïi nhaäp trôû laïi. Vò aáy nghó nhö theá naøy: ‘Ta thöïc haønh söï tieäm giaûm naøy’. Naøy Chu-na, trong Thaùnh phaùp luaät khoâng phaûi chæ coù söï tieäm giaûm naøy. “Tyø-kheo vöôït khoûi moïi saéc töôûng, cho ñeán chöùng ñaéc phi höõu töôûng phi voâ töôûng xöù, thaønh töïu an truï. Vò aáy nghó nhö theá naøy: ‘Ta thöïc haønh söï tieäm giaûm’. Naøy Chu-na, trong Thaùnh phaùp luaät khoâng phaûi chæ coù söï tieäm giaûm naøy. “Coù boán tòch tónh giaûi thoaùt7, lìa saéc, chöùng ñaéc voâ saéc, haønh giaû töø ñoù khôûi leân seõ

1. Töông ñöông Paøli, M.8. Sallekha-suttaö. 2. Xem kinh 90 treân. 3. Caùc kieán chaáp: thaàn (Paøli: attaø), chuùng sanh (satta), nhaân (puggala), thoï(aøyu), maïng (jìva), theá (loka) ñeàu lieân heä ñeán quan nieäm linh hoàn hay tieåu ngaõ (attavaøda). Baûn Paøli chæ neâu: attavaødapaæisaöyuttaø lokavaødapaæisaöyuttaø (diææhiyo), caùc kieán chaáp lieân heä ñeán caùc thuyeát veà höõu ngaõ vaø theá giôùi (thöôøng hay voâ thöôøng v.v...). 4. Tieäm giaûm. Paøli: sallekha, toån giaûm, theo nghóa kieåm thöùc, soáng khaéc khoå. 5. Paøli: na kho panete, cunda, ariyassa vinaye sallekhaø vuccanti, diææhadhamma- sukhavihaøraø ete ariyassa vinaye vuccanti, trong luaät cuûa baäc Thaùnh, chuùng khoâng ñöôïc goïi laø tieäm giaûm, maø ñöôïc goïi laø hieän phaùp laïc truù. 6. Hieän phaùp laïc cö chæ tính chaát cuûa boán thieàn saéc giôùi. 7. Nguyeân.Haùn: töùc giaûi thoaùt töùc tòch tònh giaûi thoaùt, chæ boán voâ saéc giôùi ñònh. Paøli: santaø vimokkhaø.

noùi cho ngöôøi khaùc bieát. Vò aáy nghó nhö theá naøy: ‘Ta thöïc haønh söï tieäm giaûm’. Naøy Chu- na, trong Thaùnh phaùp luaät khoâng phaûi chæ coù söï tieäm giaûm naøy. “Chu-na, ‘Ngöôøi khaùc coù aùc duïc, nieäm duïc; ta khoâng coù aùc duïc, nieäm duïc’. Haõy hoïc tieäm giaûm8. “Chu-na, ‘Ngöôøi khaùc coù saân haïi yù9; ta khoâng coù saân haïi yù’. Haõy hoïc tieäm giaûm. “Chu-na, ‘Ngöôøi khaùc coù saùt sanh, laáy cuûa khoâng cho, phi phaïm haïnh; ta khoâng phi phaïm haïnh’. Haõy hoïc tieäm giaûm. “Chu-na, ‘Ngöôøi khaùc coù tham lam10, taâm naõo haïi11, thuïy mieân trieàn12, traïo cöû13, coáng cao vaø coù nghi hoaëc14; ta khoâng coù nghi hoaëc’. Haõy hoïc tieäm giaûm. “Chu-na, ‘Ngöôøi khaùc coù saân keát15, dua sieåm, löøa gaït, voâ taøm, voâ quyù; ta coù taøm quyù’. Haõy hoïc tieäm giaûm. “Chu-na, ‘Ngöôøi khaùc coù maïn, ta khoâng coù maïn’. Haõy hoïc tieäm giaûm. “Chu-na, ‘Ngöôøi khaùc coù taêng thöôïng maïn, ta khoâng coù taêng thöôïng maïn16’. Haõy hoïc tieäm giaûm. “Chu-na, ‘Ngöôøi khaùc khoâng ña vaên, ta coù ña vaên’. Haõy hoïc tieäm giaûm. “Chu-na, ‘Ngöôøi khaùc khoâng quaùn caùc thieän phaùp, ta quaùn caùc thieän phaùp’. Haõy hoïc tieäm giaûm. “Chu-na, ‘Ngöôøi khaùc haønh phi phaùp, aùc haïnh; ta haønh ñuùng phaùp, dieäu haïnh’. Haõy hoïc tieäm giaûm. “Chu-na, ‘Ngöôøi khaùc coù noùi laùo, hai löôõi, noùi coäc caèn, noùi theâu deät, aùc giôùi; ta khoâng aùc giôùi’. Haõy hoïc tieäm giaûm. “Chu-na, ‘Ngöôøi khaùc coù baát tín, giaûi ñaõi, voâ nieäm, voâ ñònh maø laïi coù aùc tueä; ta khoâng coù aùc tueä’. Haõy hoïc tieäm giaûm. “Chu-na, chæ caàn phaùt taâm nghó muoán caàu hoïc caùc thieän phaùp coøn ñöôïc nhieàu söï lôïi ích, huoáng chi thaân vaø khaåu thöïc haønh thieän phaùp? “Chu-na, ‘Ngöôøi khaùc coù aùc duïc, nieäm duïc; ta khoâng coù aùc duïc, nieäm duïc’. Haõy phaùt taâm. “Chu-na, ‘Ngöôøi khaùc coù saân haïi yù; ta khoâng coù saân haïi yù’. Haõy phaùt taâm. “Chu-na, ‘Ngöôøi khaùc coù saùt sanh, laáy cuûa khoâng cho, phi phaïm haïnh; ta khoâng phi phaïm haïnh’. Haõy phaùt taâm. “Chu-na, ‘Ngöôøi khaùc coù tham lam, taâm naõo haïi, thuïy mieân trieàn, traïo cöû vaø coáng cao vaø coù nghi hoaëc; ta khoâng coù nghi hoaëc’. Haõy phaùt taâm. “Chu-na, ‘Ngöôøi khaùc coù saân keát, dua sieåm, löøa gaït, voâ taøm, voâ quyù; ta coù taøm quyù’. Haõy phaùt taâm.

8. Paøli: pare vihaösakaø bhavissanti, maya ettha avihisakaø bhavissaømaø, nhöõng ngöôøi khaùc coù theå seõ laø baïo haïi; chuùng ta seõ khoâng laø baïo haïi, neân hoïc tieäm giaûm nhö vaäy. 9. Haùn: haïi yù saân Paøli: vihiösaka, baïo haønh. 10. Taêng töù Paøli: abhijjhaølu. 11. Traùnh yù Paøli: vyaøpannacitta. 12. Thuïy mieân sôû trieàn trieàn caùi thuïy mieân. Paøli: thìnamiddhapariyuææhaøna, meâ nguû nghæ, bò buoàn nguû khoáng cheá. 13. Ñieäu coáng cao, hay traïo cöû oá taùc hay traïo hoái. Paøli: uddahacca-kukkucca, vò kích ñoäng vaø voïng ñoäng. 14. Lieät keâ naêm trieàn caùi (Paøli: paóca nìvaraòaøni): tham, saân, thuïy mieân, traïo hoái vaø nghi. 15. Saân keát choã khaùc (xem kinh 89 treân) goïi laø baát ngöõ keát, Paøli: makkha, nguïy thieän vaø aùc yù hay aùc caûm. 16. Taêng maïn Paøli: atimaøna, töï cao.

“Chu-na, ‘Ngöôøi khaùc coù maïn, ta khoâng coù maïn’. Haõy phaùt taâm. “Chu-na, ‘Ngöôøi khaùc coù taêng thöôïng maïn, ta khoâng coù taêng thöôïng maïn’. Haõy phaùt

taâm. “Chu-na, ‘Ngöôøi khaùc khoâng ña vaên, ta coù ña vaên’. Haõy phaùt taâm. “Chu-na, ‘Ngöôøi khaùc khoâng quaùn caùc thieän phaùp, ta quaùn caùc thieän phaùp’. Haõy phaùt taâm. “Chu-na, ‘Ngöôøi khaùc haønh phi phaùp, aùc haïnh; ta haønh ñuùng phaùp, dieäu haïnh’. Haõy phaùt taâm. “Chu-na, ‘Ngöôøi khaùc coù noùi laùo, noùi hai löôõi, noùi coäc caèn, noùi theâu deät, aùc giôùi; ta khoâng aùc giôùi’. Haõy phaùt taâm. “Chu-na, ‘Ngöôøi khaùc coù baát tín, giaûi ñaõi, voâ nieäm, voâ ñònh maø laïi coù aùc tueä; ta khoâng coù aùc tueä’. Haõy phaùt taâm. “Chu-na, ví nhö con ñöôøng xaáu, coù con ñöôøng toát ñoái laïi; beán ñoø xaáu, coù beán ñoø toát, ñoái laïi. Cuõng vaäy, naøy Chu-na, aùc duïc coù phi aùc duïc ñoái laïi. Haïi yù saân, coù khoâng haïi yù saân ñoái laïi. Saùt sanh, laáy cuûa khoâng cho, phi phaïm haïnh, coù phaïm haïnh ñoái laïi. Tham lam, naõo haïi, thuïy mieân, traïo cöû coáng cao, nghi hoaëc, coù söï khoâng nghi hoaëc ñoái laïi. Saân keát, dua sieåm, löøa gaït, voâ taøm, voâ quyù; coù taøm quyù ñoái laïi. Maïn, coù khoâng maïn ñoái laïi. Taêng thöôïng maïn coù khoâng taêng thöôïng maïn ñoái laïi. Khoâng ña vaên, coù ña vaên ñoái laïi. Khoâng quaùn caùc thieän phaùp, coù quaùn caùc thieän phaùp ñoái laïi. Haønh phi phaùp, aùc haïnh; coù haønh ñuùng phaùp, dieäu haïnh ñoái laïi. Noùi laùo, noùi hai löôõi, noùi coäc caèn, noùi theâu deät, aùc giôùi; coù thieän giôùi ñoái laïi. Baát tín, giaûi ñaõi, voâ nieäm, voâ ñònh, aùc tueä; coù thieän tueä ñoái laïi. “Chu-na, hoaëc coù phaùp ñen, coù quaû baùo ñen, daãn ñeán aùc xöù; hoaëc coù phaùp traéng, coù quaû baùo traéng, daãn leân thieän xöù. Cuõng nhö theá, naøy Chu-na, ngöôøi aùc duïc thì do phi aùc duïc maø ñi leân. Ngöôøi coù haïi yù saân thì do khoâng coù haïi yù saân maø ñi leân. Ngöôøi saùt sanh, laáy cuûa khoâng cho, phi phaïm haïnh, thì do phaïm haïnh maø ñi leân. Ngöôøi tham lam, naõo haïi, thuïy mieân, traïo cöû coáng cao, nghi hoaëc thì do khoâng nghi hoaëc maø ñi leân. Ngöôøi saân nhueá, dua sieåm, löøa gaït, voâ taøm, voâ quyù thì do taøm quyù maø ñi leân. Ngöôøi maïn thì do khoâng maïn maø ñi leân, Ngöôøi taêng thöôïng maïn thì do khoâng taêng thöôïng maïn maø ñi leân. Ngöôøi khoâng ña vaên thì do ña vaên maø ñi leân. Ngöôøi khoâng quaùn caùc thieän phaùp thì do quaùn caùc thieän phaùp maø ñi leân. Ngöôøi haønh phi phaùp, aùc haïnh thì do haønh ñuùng phaùp, dieäu haïnh maø ñi leân. Ngöôøi noùi laùo, noùi hai löôõi, noùi coäc caèn, noùi theâu deät, aùc giôùi thì do thieän giôùi maø ñi leân. Ngöôøi baát tín, giaûi ñaõi, voâ nieäm, voâ ñònh, aùc tueä thì do thieän tueä maø ñi leân. “Chu-na, neáu coù ngöôøi töï mình khoâng ñieàu phuïc, ngöôøi khaùc khoâng ñieàu phuïc, maø muoán coù söïï ñieàu phuïc, söï kieän aáy khoâng bao giôø coù. Töï mình chìm, ngöôøi khaùc chìm maø muoán vôùt leân, söï kieän aáy khoâng bao giôø coù. Töï mình khoâng Baùt-nieát-baøn, ngöôøi khaùc khoâng Baùt-nieát-baøn maø muoán daãn ñeán nhaäp Nieát-baøn, söï kieän aáy khoâng bao giôø coù. “Chu-na, neáu coù ngöôøi töï mình ñieàu phuïc ñöôïc, ngöôøi khaùc khoâng ñieàu phuïc ñöôïc, maø muoán coù söï ñieàu phuïc, söï kieän aáy coù xaûy ra. Töï mình khoâng chìm, ngöôøi khaùc bò chìm maø muoán vôùt leân, söï kieän aáy coù xaûy ra. Töï mình Baùt-nieát-baøn, ngöôøi khaùc khoâng Baùt-nieát- baøn maø muoán ñöa ñeán Nieát-baøn, söï kieän aáy coù xaûy ra. “Cuõng nhö theá, naøy Chu-na, ngöôøi aùc duïc thì do phi aùc duïc maø nhaäp Nieát-baøn. Ngöôøi coù haïi yù saân thì do khoâng coù

haïi yù saân maø nhaäp Nieát-baøn. Ngöôøi saùt sanh, laáy cuûa khoâng cho, phi phaïm haïnh thì do phaïm haïnh maø nhaäp Nieát-baøn. Ngöôøi tham lam, naõo haïi, thuøy mieân, traïo cöû, coáng cao, nghi hoaëc, thì do khoâng nghi hoaëc maø nhaäp Nieát-baøn. Ngöôøi saân keát, dua nònh, voâ taøm, voâ quyù, thì do taøm quyù maø nhaäp Nieát-baøn.

Ngöôøi taêng thöôïng maïn thì do khoâng taêng thöôïng maïn maø nhaäp Nieát-baøn. Ngöôøi khoâng ña vaên thì do ña vaên maø nhaäp Nieát-baøn. Ngöôøi khoâng quaùn caùc thieän phaùp thì do quaùn caùc thieän phaùp maø nhaäp Nieát-baøn. Ngöôøi haønh phi phaùp, aùc haïnh thì do haønh ñuùng phaùp, dieäu haïnh maø nhaäp Nieát-baøn. Ngöôøi noùi laùo, noùi hai löôõi, noùi coäc caèn, noùi theâu deät, aùc giôùi, thì do thieän giôùi maø nhaäp Nieát-baøn. Ngöôøi baát tín, giaûi ñaõi, voâ nieäm, voâ ñònh, aùc tueä, thì do thieän tueä maø nhaäp Nieát-baøn. “Chu-na, ñoù laø Ta ñaõ noùi cho ngöôi nghe veà phaùp tieäm giaûm, ñaõ noùi phaùp phaùt taâm, ñaõ noùi phaùp ñoái trò, ñaõ noùi phaùp thaêng thöôïng, ñaõ noùi phaùp nhaäp Nieát-baøn. Nhö baäc Toân sö ñoái vôùi ñeä töû khôûi taâm ñaïi töø, thöông xoùt, thöông töôûng, mong caàu cho ñeä töû ñöôïc phöôùc lôïi vaø thieän ích, mong caàu an oån khoaùi laïc. Ta ñaõ laøm nhö vaäy. Caùc ngöôi cuõng neân töï mình laøm. Haõy ñeán nôi röøng vaéng, nuùi saâu, döôùi goác caây, choã an tónh khoâng nhaøn, tónh toïa tö duy, ñöøng phoùng daät, khoâng ngöøng tinh taán, chôù ñeå aân haän mai sau. Ñoù laø lôøi khuyeán giaùo, lôøi huaán thò cuûa Ta”. Phaät thuyeát nhö vaäy. Toân giaû Ñaïi Chu-na vaø caùc Tyø-kheo sau khi nghe Phaät thuyeát, hoan hyû phuïng haønh.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.